

άλατίσης ὅπως πρέπει). Ἐβαρέθηκά σας πλὴν μετ' αὐτὰ ἄλατωμάτα, ἄλλος τὰ θέλ' ἀρμυρὰ κι ἄλλος ἀνάλατα! Πβ. ἀλάτισμα, ἀλατωμός.

άλατωμός ὁ, ἀμάρτ. ἀλατωμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλατώνω.

1) Ἡ δι' ἄλατος ἄρτυσις: Ἐναν ἀλατωμὸ ποῦ τῶν τῶν γὰρ κάνεις τῶ φαγιῶ, μὴν ὁκὰν ἀλάτοι βάνεις 'ς τὴ γάθα καλὰ! 2) Μεταφ. ἡδύτης, χάρις, ἐπὶ λόγου: Φρ. ἀλατωμὸ τ' ἀλατωμοῦ δὲν ἔχουν οἱ κουβέδες του. Συνών. ας 2, ἀλάτι 2.

Πβ. ἀλάτισμα, ἀλάτωμα.

άλατώνω Πόντ. (Σάντ.) ἀλατώνω Κίμωλ. Κύθν. Μέγαρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κινίδ.) Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἀλατώνω καὶ παρὰ Πορτ.

Ἀρτύω δι' ἄλατος ἢ ἐπιπάσσω ἄλας ἐπὶ τινος πράγματος ἔνθ' ἄν.: Ἀλάτωσα τὰ χόρτα Ἀπύρανθ. Ἐχω χοδράλατοσ' ἄλατωσώ τ' ἐλαίς αὐτόθ. Ἀλατωμένα τὰ 'χω τὰ χόρτα αὐτόθ. Ἀλατωμένο φαεῖ Κινίδ. Ἀλατωμένη μανούρα Κίμωλ. Μετοχ. ἀλατωμένος μεταφ. χαρίεις, ἐπὶ λόγου. Ἀλατωμένος εἶναι οἱ κουβέδες του Ἀπύρανθ.

Πβ. ἀλατίζω, ἀλίζω.

άλάφι τό, (I) Καπτ. (Σινασσ.) Πόντ. (Σινώπ.) ἀλάφ' Πόντ. (Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *alav* καὶ διαλεκτικῶς *alaf*.

Φλὸξ ἔνθ' ἄν.: Φρ. Ἀλάφ' πιάν' ἀπάν'-ι-μ' (φλὸξ ἀνάπτει ἐπάνω μου, ἦτοι ἔχω μεγάλην θέρμην) Χαλδ. Τρανὸν ἀλάφ' ἔδ' ἄρρωστον (μεγάλην φλόγα ἔχει ὁ ἄρρωστος, πυρέσσει πολὺ) αὐτόθ.

άλάφι τό, (II) ἀμάρτ. ἀλάφ' Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. *alef*.

Ξηρὸν χόρτον χρησιμεῖον ὡς τροφή ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα.

άλαφρά ἐπίρρ. ἐλαφρά πολλαχ. ἀλαφρά κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. κ. ἄ.) ἀλαβρά Κύπρ. (καὶ ἀλαφρά) ἀφρά Τσακων. ἀλαφρὰ σύννηθ. ἴαφρὰ Πόντ. (Χαλδ.) κ. ἄ. ἴαφρὰ πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλαφρός. Ὁ τύπ. ἀλαφρὰ κατὰ τὸ ἀντίθ. βαρὲς. Τὸ ἴαφρὰ ἤδη μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 3239 (ἐκδ. JSchmitt) «νὰ ἔχη τὴν συμπάθειον του, ἴαφρὰ νὰ τὸ ἀπεράση». Τὸ ἐλαφρὰ καὶ παρὰ Πορτ.

1) Ἄνευ πολλοῦ βάρους, ἐλαφρῶς, κούφως σύννηθ.: Ντύνομαι ἀλαφρά (φορῶ ἐνδύματα ὅχι χονδρὰ καὶ βαρὲα, ἀλλὰ λεπτὰ). Τρώγω ἀλαφρά (δὲν ὑπερπληρῶ τὸν στόμαχον, τρώγω ὀλίγον) σύννηθ. || Φρ. ἴαφρὰ ζυγίζ' (ἐπὶ τοῦ κουφόνου. Ἡ μεταφ. ἐκ τῆς ἐτέρας τοῦ στατήρος πλευρᾶς τῆς μικρὸν βάρους ἐλκούσης) Θράκ. (Σηλυβρ.) 2) Οὐχὶ μετὰ δυνάμεως, οὐχὶ ἐντόνως, ἀλλ' ἀσθενῶς, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ πολλαχὶς πρὸς μεῖζονα ἔξαρσιν τῆς σημ. ἐπαναλαμβάνεται ἐφ' ἑαυτῷ σύννηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Χτυπῶ τὴν πόρτα ἀλαφρά. Μιλῶ ἀλαφρά (χαμηλῇ τῇ φωνῇ). Περιπατῶ ἀλαφρά (χωρὶς κρότον ἰσχυρόν, ἀκροποδητί. Πβ. ἀλαφροπάτης) σύννηθ. Ἐπῆεν ἀλαβρά ἀλαβρά 'πουπίσω της (τὴν ἡκολούθησεν ἀκροποδητί) Κύπρ. Ἀλαφρὰ συνιζέσον (χαμηλῇ τῇ φωνῇ ὁμίλει)

Τραπ. Ἀλαφρὰ ἀλαφρὰ σ' κῶσον ἄν' τὸ ποτήρ' νὰ μὴ ξύεται τὸ νερόν (σὴκωσε ἐπάνω τὸ ποτήριον νὰ μὴ χυθῇ τὸ ὕδωρ) αὐτόθ. ἴαφρὰ ἴαφρὰ πορπάτ' (περιπάτει) Χαλδ. Ἀέρας ἴα πάρη σήμ-μερο ἀλαφρὰ (ὁ ἄηρ θὰ πνεύσῃ σήμερον ἐλαφρῶς) Σύμ. || Φρ. Τὸ παίρνω ἀλαφρὰ (οὐχὶ ὑπὸ σοβαρὰν, σπουδαίαν ἔποψιν. Ἐκ μεταφ. τοῦ ὡς τύχη ἐλαφρὸν πρᾶγμα ἀνεγείροντος, δι' ὃ δὲν εἶναι ἀνάγκη οὔτε νὰ σκεφθῇ οὔτε ἰσχυρὰς σωματικὰς δυνάμεις νὰ καταβάλλῃ. Ἀντίθ. φρ. τὸ παίρνω βαρὲς) σύννηθ. Πβ. ἀγάλη 1, σιγά. β) Ἡσύχως Τσακων. κ. ἄ.: Μ' ἐπέτρε ἀφρὰ ἀφρὰ (μοῦ εἶπε κτλ.) Τσακων. 3) Οὐχὶ βαθέως, ἐπὶ ὕπνου σύννηθ.: Κοιμᾶμαι ἀλαφρά. Συνών. φρ. κοιμᾶμαι σὰ λαγός, ἀντίθ. κοιμᾶμαι ἀδιάνοιωτος-βαθὲς.

άλαφράδα ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλαφρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (I).

Κουφόνοια, μωρία: Εἶχι μὴν ἀλαφράδα, πίστιβι σῶν' κὶ καλὰ πῶς ἤξιρι ν' ἀστρουνουμάη (νὰ μαντεύῃ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἀστέρων) Σάμ. Συνών. ἀλαφρομυαλιὰ, ἀλαφροσύνη, ἀλαφρομάρα, κόυταμάρα.

άλαφρανάλατος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἴαφρανάλατος Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἴαφρονάλετος Θράκ. (Γέν.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀλαφρός καὶ ἀνάλατος.

1) Ὁ ὀλίγον, ὁ ἐλαφρῶς ἀλατισμένος. 2) Μεταφ. ἀνόητος, μωρός.

άλαφρεμα τό, ἐλάφρεμαν Πόντ. (Χαλδ.) ἀλάφρεμα Κρήτ. κ. ἄ. ἴαφρεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλαφρένω.

Τὸ ἐλαφρύνειν, ἢ ἐλάφρυνσις ἔνθ' ἄν.: Τὸ γομάρ' θέλ' ἐλάφρεμαν, κὶ σῶζ' ἄτο ὁ γαῖδᾶρον (τὸ φορτίον χρειάζεται ἐλάφρυνσιν, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ φέρῃ ὁ ὄνος) Χαλδ.

άλαφρένω, ἐλαφρύνω Λεξ. Περίδ. ἀλαφρένω σύννηθ. ἀλαφρύνω πολλαχ. ἴαφρένω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Μεγίστ. Πόντ. (Οἶν.) κ. ἄ. ἴαφρύνω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀφρένω Τσακων. Μέσ. ἴαφρύσκουμαι Πόντ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐλαφρύνω. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Γ 1293 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «τὰ πράματ' ὁ καιρὸς γλυκαίνει κὶ ἀλαφρένει». Τὸ ἀλαφρύνω μαρτυρεῖται ἤδη ἀπὸ τοῦ 15ου αἰῶνος. Πβ. Les cinq livres de la loi 30 (ἐκδ. Hesselting) «ἀλάφρυνεν ἡ κερά της εἰς τὰ μάτια της».

1) Μετβ. κάμνω τι ἐλαφρὸν ἐλαττῶν τὸ βάρος, ἀνακουφίζω τινὰ ἐκ τοῦ βάρους σύννηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Πᾶρε μου τὸ καλάθι νὰ μ' ἀλαφρύνῃς σύννηθ. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι ἐλαφρὸς ἐλαττουμένου τοῦ βάρους σύννηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Ἀμα πῆραν τὰ ζῶα ἀπὸ τὴν κουβέρτα ἀλάφρυνε τὸ καῖκι. Ἀλάφρυνε τὸ φορτίο σύννηθ. Ἐξεράθαν τὰ καρβῶνᾶ-τὰ χορτάρᾶ κ' ἐλάφρυναν (ἐξηράνθησαν τὰ κάρβουνα-τὰ χόρτα κτλ.) Τραπ. Χαλδ. Ἐλάφρυνεν τὸ ξύλον Χαλδ. 2) Μετβ. ἀνακουφίζω τινὰ ἀπὸ τῆς θλίψεως, τῶν ἀλγηδόνων, τῶν κόπων, τῶν δαπανῶν κττ. σύννηθ. καὶ Πόντ.: Τὸν ἀλάφρυνε ἀπὸ τὰ ἔξοδα. Οἱ βεντοῦζες τὸν ἀλαφρύνανε πολὺ σύννηθ. Καὶ ἀμτβ. ἀνακουφίζομαι ἀπὸ τῆς θλίψεως, τῶν πόνων, δαπανῶν κττ. σύννηθ. καὶ Πόντ.: Πῆρα τὸ καθάρσιο καὶ ἴαφρενα λίγο Σαρεκκλ. Σήμερα κομμάτι ἀλάφρυνε ὁ δεῖνα (ἐπὶ ἀσθενοῦς) Βιθυν. Οὐ ἄρρωστοις ἀλάφρυνι σήμερα ψίχα Μακεδ. (Σισάν.) 3) Καθίσταμαι ἡπιώτερος, μᾶλλον ἀνεκτός, ἐπὶ νοσήματος

